

ЗАСОРНОВА І. О.

<https://orcid.org/0000-0001-6655-5023>e-mail: izasornova@gmail.com

Хмельницький національний університет

ОЧКУРЕНКО В. І.

<https://orcid.org/0000-0002-4133-5769>e-mail: textiles.snu@gmail.com

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

ЗАСОРНОВ О. С.

<https://orcid.org/0000-0002-9387-6997>e-mail: azasornov@gmail.com

Хмельницький національний університет

ТЕЛУШКІНА О. А.

<https://orcid.org/0000-0002-3374-0852>e-mail: telushkina@snu.edu.ua

САРАНА О. М.

<https://orcid.org/0000-0003-1898-8283>e-mail: sarana@snu.edu.ua

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

ДОСЛІДЖЕННЯ КОНСТРУКТИВНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ НАЦІОНАЛЬНИХ СОРОЧОК ДЛЯ ОЗДОБЛЕННЯ СУЧАСНИХ ЖІНОЧИХ СУКОНЬ, ВИКОНАНИХ В ЕТНО-СТИЛІ

В роботі проведено наукові дослідження різних видів українських національних жіночих сорочок бойківського регіону кінця XIX початку XX століття щодо конструктивно-технологічних рішень.

Авторами розроблено класифікатор конструктивних елементів українських національних сорочок Бойківщини. На основі розробленого класифікатора сформовано масив конструктивних елементів українських національних сорочок Бойківщини.

Представлено результати досліджень щодо визначення кольорової гами матеріалів, які використовувались для виготовлення національних сорочок Бойківщини. Визначено, що найбільш зустрічними кольорами були: блакитний, бежевий, білий і бордовий.

Визначено RGB-параметри відтінків кольорів матеріалів, які запропоновано використовувати при проектуванні сучасних жіночих суконь, виконаних в етно-стилі.

За результатами проведених досліджень, розроблено ескізи трьох моделей жіночих суконь. Модель А сучасної жіночої сукні, виконаної в етно-стилі, відшита в промислових умовах.

Ключові слова: національна сорочка, класифікатор, жіноча сукня, вишивка, конструктивно-технологічні рішення, колір, частота зустрічності, RGB-параметри.

IRYNA ZASORNOVA

Khmelnytskyi National University, Ukraine

VICTOR OCHKURENKO

Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Severodonetsk, Ukraine

ALEXANDER ZASORNOV

Khmelnytskyi National University, Ukraine

OLHA TIELUSHKINA, OLEKSANDR SARANA

Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Severodonetsk, Ukraine

RESEARCH OF CONSTRUCTIVE-TECHNOLOGICAL SOLUTIONS OF NATIONAL SHIRTS FOR DECORATION OF MODERN WOMEN'S DRESSES OF ETHNO-STYLE

The research of different types of Ukrainian national women's shirts of the Boykiv region at the end of the XIX and the beginning of the XX century about constructive-technological decisions and used colours of materials is carried out in the work.

The main types of cut of national shirts of Boykivshchyna have been studied: shirt with shoulder inserts, tunic-like shirt, shirt with one-piece sleeves, shirt with coquette.

The authors have developed a classifier of structural elements of the Ukrainian national shirts of Boykivshchyna. Based on the developed classifier, a massive of structural elements of Ukrainian national shirts of Boykivshchyna was formed, which contains information on types of shirt cuts, their silhouettes, length of shirts, types of sleeves by shape and length, types of collars and neck shapes.

The proposed massive can be expanded and supplemented, provided that further research will reveal some more structural elements of traditional shirts. Using the structural elements of the massive, it is possible to create new models of modern women's dresses, introducing them into mass production. Combining design elements, it is possible to create different versions of models of women's dresses for implementation in multimodal flows.

The results of research on determining the colour scheme of materials used for the manufacture of national shirts of Boykivshchyna are presented. It was determined that the most common colours were: blue, beige, white and burgundy. Colours such as red, black, brown, blue, and green were less common.

RGB-parameters of shades of colours of materials which are offered to use at designing of the modern women's dresses made in ethno-style are defined.

According to the results of the research, sketches of three models of women's dresses were developed. Model A of a modern women's dress, made in ethno style, sewn in industrial conditions.

Keywords: national shirt, classifier, women's dress, embroidery, design and technological solutions, colour, frequency, RGB parameters.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Швейні підприємства, на яких спостерігаються стійкі темпи розвитку і стабільний попит, зазвичай здійснюють пошук шляхів покращення техніко-економічних показників на підставі впровадження різних інновацій. Питання вдосконалення процесів виробництва стосуються більшості українських швейних підприємств, тому важливо визначити можливі напрямки інноваційних реформ для того, щоб в результаті отримувати високоякісні конкурентоспроможні вироби [1, 2]. Найважливішими напрямками вдосконалення процесів швейного виробництва є впровадження сучасного спеціалізованого обладнання, прогресивної технології обробки та проектування конкурентоспроможних швейних виробів, обґрунтований вибір яких базується на наукових дослідженнях.

Одним із шляхів підвищення конкурентоспроможності швейних виробів є постійна зміна їх асортименту, використання таких видів оздоблення, які ґрунтуються на історичних аспектах створення одягу. В зв'язку з цим виникає потреба у виконанні наступних взаємопов'язаних задач:

- виконати аналітичний огляд українських національних сорочок;
- дослідити конструктивні елементи українських національних сорочок;
- визначити колір матеріалів для виготовлення українських національних сорочок;
- розробити ескізи моделей сучасних жіночих суконь, виконаних в етно-стилі для впровадження у виробництво.

Аналіз досліджень та публікацій

На сьогодні науковцями проведено ряд досліджень щодо розробки експертних систем для підтримки процесу дизайну одягу, становлення системи моди ХХ–ХХІ ст., сучасних напрямків етно-дизайну в індустрії моди, вивчення крою української національної сорочки, вибору кольорів матеріалів і вишивальних ниток, використання етнічної дизайнерської складової для оздоблення одягу тощо [3–6].

Дослідженнями щодо оздоблення швейних виробів вишивкою займається багато дослідників. Науковець Колосніченко М.В. виконала аналіз колекцій сучасних дизайнерів, які створюють нові моделі одягу на основі українського національного костюму [7].

У роботі [8] проаналізовано народне вбрання Опілля останньої третини ХІХ – першої половини ХХ ст., у якій висвітлено техніку виконання декору з точки зору їх художнього вирішення. Також автором Куцир Т.В. запропоновано класифікацію декору залежно від його пластичних властивостей.

Питання забезпечення якості обробки матеріалів, вишитих машинним способом вивчали автори Єжова О., Пашкевич К. та інші. В роботі [9] розглянуто зразки, оздоблені вишивкою, які виконані машиною Brother Innovis 750S. В роботі представлено удосконалену класифікацію дефектів вишитих напівфабрикатів. Проведені дослідження є значним вкладом у розробку модного дизайну виробів, оздоблених машинною вишивкою.

Автор Петрівська І.І. розглянула сучасні методи проектування одягу з метою пошуку нових рішень. Використовуючи модульний метод та метод трансформації, розроблено серію жіночих суконь. У своїх працях автор стверджує, що використання даних методів проектування одягу сприяє різноманітності асортиментного ряду, відповідності сучасним моді і тенденціям [10].

У публікації Шершун М.І. [11] розглядаються основні властивості сучасних матеріалів для виготовлення суконь з точки зору можливостей їх декорування. Розглянута доцільність використання нових прийомів у проектуванні та технології виготовлення жіночого одягу з урахуванням властивостей як основних текстильних матеріалів, які декоруються, так і власне декору.

В Україні більшість досліджень, які направлені на вивчення національного одягу і розробку сучасного одягу з урахуванням національних традицій здебільшого проводять науковці та мистецтвознавці. Проте, питання проектування жіночих суконь, виконаних в етно-стилі, досліджені недостатньо. На сьогодні є невирішеними питання визначення конструктивно-технологічних рішень таких, як конфігурація деталей виробів і вибір кольорів матеріалів. Наявна інформація щодо виготовлення сучасного одягу, виконаного в етно-стилі, індивідуальна в межах кожного підприємства і пов'язана з конкретними практичними напрацюваннями, але науково не обґрунтована.

Тому, актуальними є дослідження, направлені на підвищення якості і розширення асортименту жіночого легкого одягу, виконаного в етно-стилі в умовах масового виробництва.

Виклад основного матеріалу

Для проектування сучасних моделей жіночих суконь, виконаних в етно-стилі, дизайнери часто використовують, як джерело натхнення, український національний одяг. Для створення таких моделей необхідно враховувати силует української національної сорочки, її пропорції, кольори матеріалів і ниток для вишивання, конструктивно-технологічні рішення, основні характеристики використовуваних матеріалів, тощо.

Для вирішення цих завдань потрібно виконати аналітичний огляд української національної сорочки і врахувати її основні конструктивно-технологічні рішення в процесі проєктування нових моделей жіночих суконь, виконаних в етно-стилі і розробки раціональної технології виготовлення конкурентоспроможного виробу.

Жіноча вишита сорочка використовувалась з давніх часів в усі пори року, тому вона залишається актуальною і на сьогодні. Багато сучасних дизайнерів, проєктуючи свої моделі, надихаються українським народним одягом, зокрема жіночою сорочкою.

Відтоді, як Іван Франко вперше стильно поєднав вишиванку з сучасним на той час костюмом, вишитий одяг зайняв особливе місце в гардеробах українців. Бренди одягу, які займаються виготовленням виробів з етнічними мотивами, поєднують вишиті сорочки з класичними штанами, джинсами, спідницями різних фасонів, тощо. Також традиційною українською вишивкою оздоблюють сукні, туніки, сарафани та інший одяг.

Сучасні вишиванки присутні в колекціях Оксани Караванської, Юлії Магдич. Ці дизайнери оздоблюють вироби власною авторською вишивкою. Неординарним і креативним рішенням є моделі сорочок бренду Вільні люди, які оздоблені вишитими овочами. Відомими в Україні також є бренди, що черпають натхнення з традиційного одягу, такі, як Etnodim, Vala, Roksolana Bogutska, Foberini [12].

Українські традиційні вишиті сорочки зовнішнім виглядом дещо відрізняються між собою залежно від регіону. Зокрема, спостерігаються різні види крою сорочок. Саме за кроєм, в основному, класифікують вишиті сорочки.

В своїй конструкції вишиті сорочки зазвичай є дуже раціональними, крій простий і функціональний. Основні види крою вишиванок такі:

- сорочка з плечовими вставками;
- тунікоподібна сорочка;
- сорочка з суцільнокроєним рукавом;
- сорочка з кокеткою [13, 14].

Також українські вишиті сорочки можуть відрізнятися за формою рукавів, наявністю клинців і плечових вставок, наявністю і формою комірів, оформленням манжет.

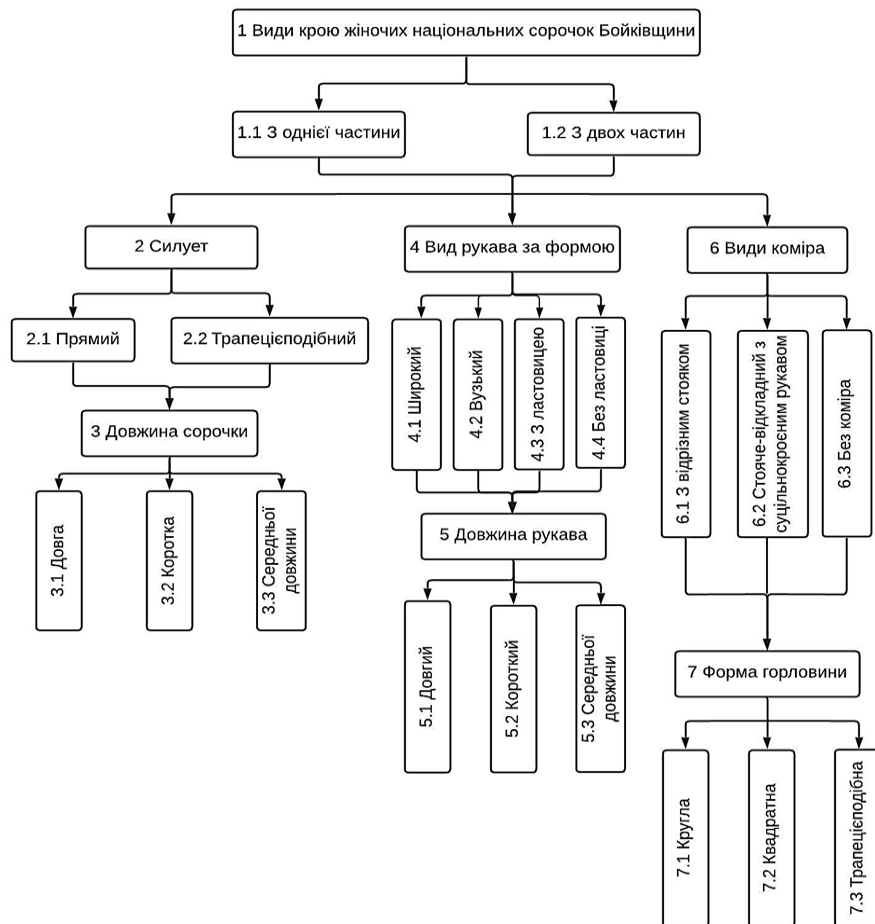

Рис. 1. Класифікатор конструктивних елементів українських національних сорочок Бойківщини

Тунікоподібний крій сорочки вважають одним з найдавніших. Цьому виду крою характерне суцільнокроєне полотнище-основа, яке перегинають поперек, а по середині цього перегину вирізають горловину. Рукави викроюються з перегнутих повздож полотен, які пришиваються з боків. Знизу пришивають бочки, а під пахвами спеціальні вставки – ластовиці.

Як підказує назва, конструкції вишитих сорочок з плечовими вставками властива наявність вставок, вшитих по пітканню основи сорочки або між передньою та задньою частинами основи. Такі вставки бувають трапецієподібною або прямокутною форми, їх ще називають плічками або поликами. Вставки дозволяють додати об'єму рукавам і горловині, які можна призібрати. Цей спосіб крою притаманний жіночим сорочкам і є специфічно українським.

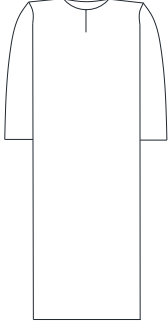
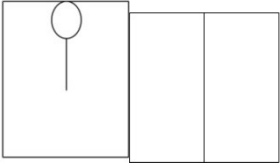
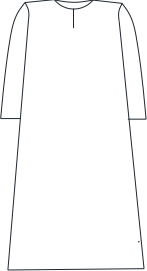
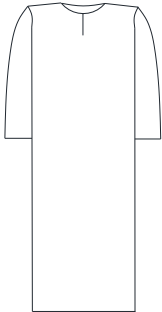

Дещо пізніше, порівняно з попередніми, появився спосіб крою сорочок з кокеткою. Кокетку кроїли на ширину спинки, до неї пришивали передне і заднє полотнища [14].

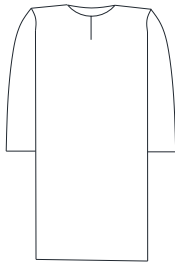

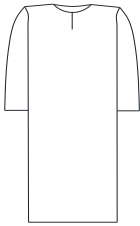
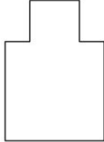
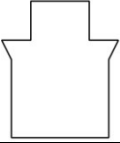
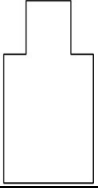

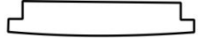
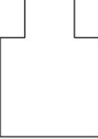

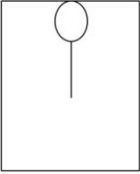
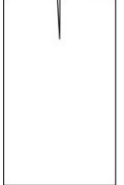
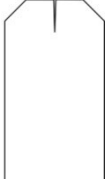
Для виготовлення сучасної жіночої сукні, виконаної в етно-стилі, прототипом якої є українська національна сорочка, надзвичайно важливим є врахування її конструктивних елементів. Проведено дослідження національної сорочки, на основі яких сформовано класифікатор конструктивних елементів українських національних жіночих сорочок бойківського регіону, рис. 1.

Використовуючи розроблений класифікатор, в роботі розроблено масив конструктивних елементів українських національних сорочок Бойківщини, табл. 1.

Таблиця 1

Масив конструктивних елементів українських національних сорочок Бойківщини

Код	Назва конструктивного елемента	Графічне зображення	Код	Назва конструктивного елемента	Графічне зображення
1	2	3	4	5	6
1	Види крою жіночих національних сорочок Бойківщини:		2	Силует:	
1.1	з однієї частини		2.1	прямий	
1.2	з двох частин (верхня і нижня частини)		2.2	трапецієподібний	
3	Довжина сорочки:		4	Вид рукава за формою:	
3.1	довга		4.1	широкий	

Код	Назва конструктивного елемента	Графічне зображення	Код	Назва конструктивного елемента	Графічне зображення
1	2	3	4	5	6
3.2	коротка		4.2	вузький	
3.3	середньої довжини		4.3	з ластовицею	
			4.4	без ластовиці	
5	Довжина рукава:		6	Види коміра:	
5.1	довгий		6.1	з відрізним стояком	
5.2	короткий		6.2	стояче-відкладний з суцільнокросним стояком	
5.3	середньої довжини (3/4)		6.3	обробка горловини без коміра	
7	Форма горловини:				
7.1	кругла				
7.2	квадратна				
7.3	трапецієподібна				

Запропонований масив можливо розширювати і доповнювати, при умові, що в подальших дослідженнях буде виявлено ще деякі конструктивні елементи традиційних сорочок. Використовуючи конструктивні елементи масива, можливо створювати нові моделі сучасних жіночих суконь, впроваджуючи їх у масове виробництво. Комбінуючи конструктивні елементи, є можливість створювати різні варіанти моделей жіночих суконь для впровадження в багатомодельні швейні потоки.

Не менш важливим завданням є вибір кольорової гама виробів, який забезпечить багатоваріантність моделей, задовольнить потребу споживачів і значно розширить асортиментний ряд.

Для виготовлення жіночої сукні, виконаної в етно-стилі, обрано лляний матеріал. Для вибору кольору матеріалу було виконано ряд послідовних дій:

- відібрано зразки виробів українських національних сорочок;
- зразки перевірено на відсутність пороків зовнішнього виду;
- в програмному редакторі GIMP обрано інструмент, який називається «Пипетка»;
- обрано колір, який необхідно визначити;
- з випадуючого меню визначено RGB параметри кольору, де R – це червоний колір, G - зелений, B – синій;
- визначено назву кольору матеріалу;
- визначено частоту використання кольорів матеріалу жіночої національної сорочки [15].

Дослідження проведено для визначення кольорів матеріалів, які найчастіше використовувались для виготовлення українських національних сорочок у кількості 50 одиниць. Зразки жіночих національних сорочок взято в музеях «Бойківщина», який знаходиться у м. Самбір, Турківському районному народний музеї «Бойківщина» та у музеї «Дрогобиччина», м. Дрогобич. Визначення частоти використання кольорів матеріалу наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Визначення відсотку частоти використання кольорів матеріалу

Ч.ч.	Колір матеріалу	Частота використання кольорів матеріалу, %
1	блакитний	26,87
2	бежевий	21,39
3	білий	14,69
4	бордовий	9,71
5	червоний	8,84
6	чорний	7,46
7	коричневий	4,7
8	синій	3,73
9	зелений	2,61

З табл. 2 видно, що найчастіше використовувався блакитний колір матеріалу жіночої національної сорочки Бойківщини (26,87%), тому для проектування сучасної жіночої сукні, оздобленої вишивкою рекомендується використовувати саме цей колір.

Кольори бежевий (21,39%), білий (14,69%) та бордовий (9,71%) також часто використовувались для виготовлення національних сорочок. Тому їх також можна рекомендувати для виготовлення сучасних жіночих суконь, виконаних в етно-стилі.

На основі проведених досліджень побудовано діаграму частоти використання кольорів матеріалу в українській жіночій сорочці, рис. 2.

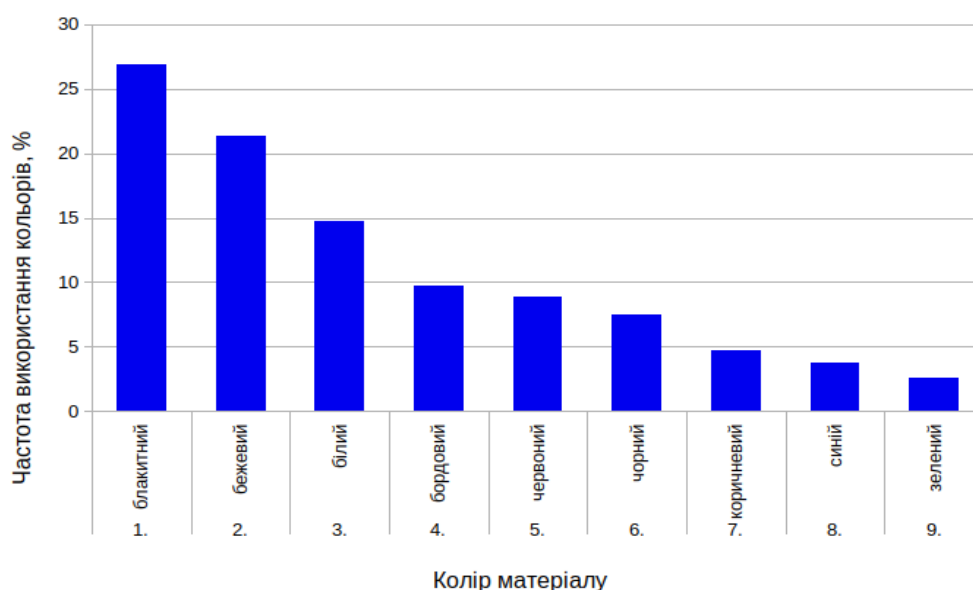

Рис. 2. Діаграма частоти використання кольорів матеріалу в українській жіночій сорочці

В табл. 3 наведено параметри відтінків кольорів матеріалів. Ці RGB-параметри рекомендується використовувати при проектуванні сучасних жіночих суконь, виконаних в етно-стилі.

RGB-параметри відтінків кольорів матеріалів національної жіночої сорочки

Ч.ч.	Найменування кольору	RGB -параметри відтінків кольорів матеріалів		
		R	G	B
1	блакитний	0-87	149-186	213-255
2	бежевий	141-147	59-77	26-41
3	білий	206-255	200-255	210-255
4	бордовий	170-184	0-7	0-6
5	червоний	202-216	31-46	38-50
6	чорний	0-6	0-6	0-6
7	коричневий	82-96	56-61	38-44
8	синій	0-5	100-149	176-211
9	зелений	20-28	185-190	0-5

За результатами дослідження конструктивних елементів жіночих національних сорочок і кольорової гама матеріалів, було спроектовано ескізи моделей сучасних жіночих суконь повсякденного призначення, виконаних в етно-стилі. Кольори суконь обрано наступні: блакитний (частота зустрічності 26,87%), бежевий (частота зустрічності 21,39%) і бордовий (частота зустрічності 9,71%). Білий колір сукні не обрано, оскільки його зазвичай використовували для виготовлення жіночих сорочок святкового призначення. Ескізи моделей сучасних жіночих суконь представлені на рис. 3.

Рис. 3. Ескізи моделей сучасних жіночих суконь, виконаних в етно-стилі

На рис. 3 представлено три моделі-пропозиції сучасних жіночих суконь, виконаних в етно-стилі для жінок молодшого та середнього віку. Для подальшої проробки була обрана модель А, оскільки вона є найбільш оригінальною за своїм конструктивним рішенням і має найвищий коефіцієнт уніфікації ($K_6=77,8\%$). Відшитий зразок моделі А жіночої сукні представлено на рис. 4. Виріб виготовлено в промислових умовах МПП «МАК», м. Дрогобич.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Проведено наукові дослідження різних видів українських національних жіночих сорочок бойківського регіону кінця XIX початку XX століття щодо конструктивно-технологічних рішень.

Визначено особливості та характерні ознаки бойківських сорочок, що вирізняють їх серед інших регіонів України. Розроблено класифікатор конструктивних елементів українських національних сорочок Бойківщини. На основі розробленого класифікатора сформовано масив конструктивних елементів українських національних сорочок Бойківщини, який містить відомості про види крою сорочок, їх силуети, довжину сорочок, види рукавів за формою і їх довжини, види комірів і форми горловини.

Проведено дослідження щодо визначення кольорової гама матеріалів, які використовувались для виготовлення національних сорочок Бойківщини. Визначено, що найбільш зустрічними кольорами були: блакитний (частота зустрічності 26,87%), бежевий (частота зустрічності 21,39%), білий (частота зустрічності 14,69%) і бордовий (частота зустрічності 9,71%). В межах даної роботи білий колір сукні не рекомендовано для подальшої проробки, оскільки його використовували для виготовлення жіночих сорочок святкового призначення.

Рис. 4. Фотографічне зображення моделі жіночої сукні А, виконаної в етно-стилі

Визначено RGB-параметри відтінків кольорів матеріалів. Ці RGB-параметри запропоновано використовувати при проектуванні сучасних жіночих суконь, виконаних в етно-стилі.

Проведені дослідження надають можливість розробки практичних рекомендацій та вдосконалення способів оздоблення сучасного жіночого одягу легкого асортименту, що виконаний в етно-стилі.

В результаті проведених досліджень розроблено три ескізи моделей сучасних жіночих суконь та виготовлено модель А жіночої сукні, виконаної в етно-стилі, в умовах МПП «МАК», м. Дрогобич.

Література

1. Перспективні напрямки розвитку швейних підприємств України. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/15884/1/92-Plotnichenko-206-207.pdf/>.
2. Бродюк І.В. Інтеграція швейних підприємств України у європейський економічний простір / І.В. Бродюк // Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3729>.
3. Kuleshova S. Development of expert system based on kansei engineering to support clothing design process / S. Kuleshova, O. Zakharkevich, J. Koshevko, O. Ditkovska // *Vlakna a textile (Fibres and Textiles)* 24(3), 2017, pp. 30-42.
4. Chuprina N.V. Formation of fashion system in the XX - the beginning of the XXI century // N.V. Chuprina, T.F. Krotova, K.L. Pashkevich, T.V. Kara-Vasylieva, M.V. Kolosnichenko // *Vlakna a textile (Fibres and Textiles)* 27(4), 2020, pp. 48-57.
5. Pashkevych K.L. Modern directions of eco-design in the fashion industry / K.L. Pashkevych, K. Khyrana, O.V. Kolosnichenko, T.F. Krotova, A.M. Veklich // *Art & Design*. - No4 (08), 2019. – pp. 9-20.
6. Slavinskaya A. Ethnic designer component of clothes' decoration techniques using / A. Slavinskaya, O. Syrotenko, I. Zasornova, A. Zasornov // *Vlakna a textile. (Fibres and Textiles)* 26(4), 2019. pp. 69-83.
7. Колосніченко М. Сучасна інтерпретація українського народного костюму в дизайні жіночого одягу / М. Колосніченко, К. Пашкевич, О. Єжова // Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну». – 2019. – С. 275-277. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16057/1/APSD2020_V1_P275-277.pdf
8. Куцир Т.В. Народне вбрання опілля останньої третини XIX — першої половини XX століття: класифікація та композиційні особливості декору: дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.06 / Куцир Тетяна Василівна – Львів, 2018. – 313 с.

9. Yezhova O. Provision of the quality of decoration of semifinished fashionable clothes, made of suiting fabrics with cotton content (denim type) / O. Yezhova, K. Pashkevich, M. Kolosnichenko, O. Abramova, L. Nazarchuk // *Vlákna a textil (Fibres and Textiles)* 25(4), 2018, pp. 94-102.
10. Петрівська І.І. Розробка асортиментної серії моделей суконь на основі методів сучасного дизайн-проекування одягу / І.І. Петрівська, В.В.Фурдзин, А.І. Рубанка // *Resource-Saving Technologies of Light, Textile&Food Industry.* – 2018. pp. 139-140. URL: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/10828/1/P139-140.pdf>
11. Шершун М. І. Визначальні властивості сучасних матеріалів для виготовлення жіночих суконь з декоруванням / М. І. Шершун, Н. В. Білей-Рубан // *Технологія харчової та легкої промисловості*, 29(68), 2018. – С. 28. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/sntuts_2018_29\(68\)_6\(2\)_28.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/sntuts_2018_29(68)_6(2)_28.pdf)
12. Найденко Ю. Из овощами та міксом технік. Десять найкрасивіших вишиванок від українських дизайнерів і брендів. URL: <https://life.nv.ua/ukr/krasota-i-moda/den-vishivanki-2021-naykrasivishi-vishivanki-vid-ukrajinskih-dizayneriv-ta-brendiv-foto-50160910.html>.
13. Засорнова І.О. Аналітичний огляд модельних особливостей жіночих суконь кінця ХІХ початку ХХ століття / І.О. Засорнова, В.В. Буга // Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція молодих вчених та студентів «Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості». Платформа 1: Індустрія моди та технології легкої промисловості. 15-16 листопада, 2018 р. у м. Хмельницькому. С. 75-79. URL: http://tksv.khnu.km.ua/inetconf/2018/zasornova_buga.pdf
14. Куксюк А.А. Аналіз та класифікація художньо-конструктивних елементів автентичних зразків українських жіночих вишитих сорочок / А.А.Куксюк, І.В. Васильєва // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – No3 (86)/ – 2015. URL: https://www.knutd.edu.ua/publications/pdf/Visnyk/2015-3/263_271.pdf
15. Засорнова І.О. Особливості застосування кольорової гами та видів орнаментів української національної вишивки / І.О. Засорнова // Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості: матер. Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конф. молодих вчених та студентів, 22-24 жовтня 2015 р. у м. Хмельницькому: тези доп. – Хмельницький: ХНУ, 2015. – С. 30-31.

References

1. Perspective directions of development of sewing enterprises of Ukraine. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/15884/1/92-Plotnichenko-206-207.pdf/>.
2. Brodyuk I.V. Integration of garment enterprises of Ukraine into the European economic space / I.V. Brodyuk // *Kyiv National University of Technology and Design, Kyiv.* URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3729>.
3. Kuleshova S. Development of expert system based on kansei engineering to support clothing design process / S. Kuleshova , O. Zakharkevich, J. Koshevkova, O. Ditkovska // *Vlákna a textile (Fibres and Textiles)* 24(3), 2017, pp. 30-42.
4. Chuprina N.V. Formation of fashion system in the XX - the beginning of the XXI century // N.V. Chuprina, T.F. Krotova, K.L. Pashkevich, T.V. Kara-Vasylijeva, M.V. Kolosnichenko // *Vlákna a textile (Fibres and Textiles)* 27(4), 2020, pp. 48-57.
5. Pashkevych K.L. Modern directions of eco-design in the fashion industry / K.L. Pashkevych, K. Khyrana, O.V. Kolosnichenko, T.F. Krotova, A.M. Veklich // *Art & Design.* - No4 (08), 2019. – pp. 9-20.
6. Slavinskaya A. Ethnic designer component of clothes' decoration techniques using / A. Slavinskaya, O. Syrotenko, I. Zasornova, A. Zasornov // *Vlákna a textile. (Fibres and Textiles)* 26(4), 2019. pp. 69-83.
7. Kolosnichenko M. Modern interpretation of Ukrainian folk costume in the design of women's clothing / M. Kolosnichenko, K. Pashkevich, O. Yezhova // *International scientific-practical conference «Actual problems of modern design».* - 2019. – pp. 275-277. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16057/1/APSD2020_V1_P275-277.pdf
8. Kutsir T.V. Folk costume of the last third of the XIX - first half of the XX century: classification and compositional features of the decoration: dis. Cand. of Art History: 17.00.06 / Kutsyr Tetyana Vasyliivna - Lviv, 2018. – 313 p.
9. Yezhova O. Provision of the quality of decoration of semifinished fashionable clothes, made of suiting fabrics with cotton content (denim type) / O. Yezhova, K. Pashkevich, M. Kolosnichenko, O. Abramova, L. Nazarchuk // *Vlákna a textil (Fibres and Textiles)* 25(4), 2018, pp. 94-102.
10. Petrivska I.I. Development of an assortment series of models of dresses on the basis of methods of modern design-designing of clothes / I.I. Petrivska, V.V. Furdzin, A.I. Rubanka // *Resource-Saving Technologies of Light, Textile & Food Industry.* - 2018. pp. 139-140. URL: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/10828/1/P139-140.pdf>
11. Shershun M.I. Determining properties of modern materials for the manufacture of women's dresses with decoration / M.I. Shershun, N.V. Biley-Ruban // *Technology of food and light industry*, 29(68), 2018. – p. 28. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/sntuts_2018_29\(68\)_6\(2\)_28.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/sntuts_2018_29(68)_6(2)_28.pdf)
12. Naidenko Ū. With vegetables and a mix of techniques. Ten most beautiful embroideries from Ukrainian designers and brands. URL: <https://life.nv.ua/ukr/krasota-i-moda/den-vishivanki-2021-naykrasivishi-vishivanki-vid-ukrajinskih-dizayneriv-ta-brendiv-foto-50160910.html>.
13. Zasornova I.O. Analytical review of model features of women's dresses of the late XIX and early XX centuries / I.O. Zasornova, V.V. Buga // *International scientific-practical Internet conference of young scientists and students "Resource-saving technologies of light, textile and food industries". Platform 1: Light industry fashion and technology.* November 15-16, 2018 in Khmelnytsky. p. 75-79. URL: http://tksv.khnu.km.ua/inetconf/2018/zasornova_buga.pdf
14. Kuskjuk A.A. Analysis and classification of artistic and constructive elements of authentic samples of Ukrainian women's embroidered shirts / A.A. Kuskjuk, I.V. Vasilieva // *Bulletin of the Kyiv National University of Technology and Design.* - No3 (86), 2015. URL: https://www.knutd.edu.ua/publications/pdf/Visnyk/2015-3/263_271.pdf
15. Zasornova I.O. Features of the use of colors and types of ornaments of Ukrainian national embroidery / I.O. Zasornova // *Resource-saving technologies of light, textile and food industries: mater. All-Ukrainian scientific-practical. Internet conference of young scientists and students, October 22-24, 2015 in Khmelnytsky: thesis add.* - Khmelnytsky: KhNU, 2015. – pp. 30-31.